

Dorpscanon van Folsgeare

Folsgeasterleane 15

© Foto db Folsgeare

Folsgeasterleane 15

Vanuit het dorp kom je, links aan houdend, aan het eind van de Folsgeasterleane bij no. 15. De landweg werd ook wel “Reade leane” genoemd. Het is een plek waar een oude gracht, omzoomd door bomen, aangeeft dat hier vroeger mensen hebben gewoond. De slopers hebben goed werk geleverd. Er is geen spoor meer terug te vinden van de Abma boerderij die hier heeft gestaan en die ruim 130 jaar in het bezit van de familie is geweest.

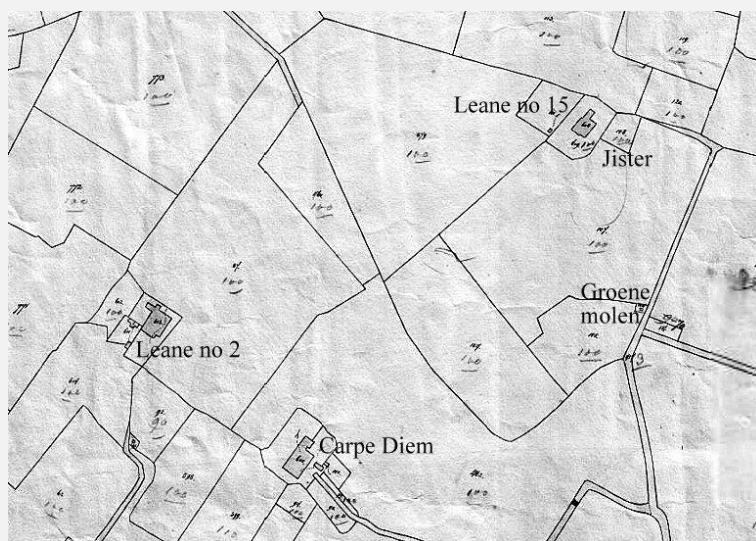
Catharina Tichelaar uit Sneek was tot haar overlijden in 1844 eigenaresse van deze boerderij. Jessina Feickens, één van de dochters uit haar eerste huwelijk erft de boerderij, met als huurder Sjoerd Ates Ypma.

In november 1862 plaatst Jessina Feickens een advertentie in de Leeuwarder Courant:

Aan de Mac-Adamweg van Sneek naar Bolsward en aan den Rijdweg naar Folsgeare is een welonderhouden Huizinge en Schure benevens Hieminge, Hovinge, Watermolen en verdere annexen te koop in huur bij Sjoerd Ates Ypma tot Petri Mei 1864.

Dorpscanon van Folsgeare

Folsgeasterleane 15

Kaart 1870

Wanneer Sjoerd Ates Ypma in 1864 van de boerderij gaat, wordt er boelgoed gehouden.

In de LC van 05-04 -1864 staat de volgende advertentie:

BOEREBOELGOED ONDER FOLSGARE

De Notaris A HAAGSMA te Sneek zal ten verzoeke van den Heer E J ATTEMA, Notaris te Dragten, op Maandag den 11 April 1864 's morgens 9 uur ten huize van S A Ijpma onder Folgare, tegen contante betaling, verkoopen: LEVEND VEE , als : 37 melke en kalve Koeijen , 1 beste vare Koe, 6 Hokkelingen, eenige Suipkalvers, 1 Bul, 1 best oud Varken, 10 Kippen en 1 Haan.

BOEREGEREEDSCHAPPEN enz als 2 Hooiwagens waarvan 1 met beslag en Stokraam, Aardkar, Sleetrog, Kapwagen, kromzijdige Chais, Schuifsleder, eene partij houten Aden, koperen Emmers, houten dito, een groote Brokaad, Tobbe, Kaasvaten, Emmerbank, Aadschammel, Slijpsteen met Raam, Kruiwagen, droog Spek, Rookvleesch vleesch , Schrenkel enz

MEUBELEN als : Kabinet, Hoekspinde, Pulpitum , Klokje, ronde Tafel enz

De MESTHOOP, liggende op de Hieminge, in den afgeloopen Winter op deze Zaihe gemaakt.

N.B. Koekdissen of Hakblokken worden niet toegelaten

De boerderij met het land is voor de verkoop opgedeeld in achttien percelen.

Hessel Rintjes Boschma verdient als strijkgeldbieder, de boerderij met de melkplaats. De andere percelen worden door meerdere kopers opgekocht.

Dorpscanon van Folsgeare

Folsgeasterleane 15

Hessel Rintjes zit nu met een oude boerderij zonder land die eigenlijk onverkoopbaar is. De enige manier om er nog wat aan te verdienen, is om de boerderij te verhuren, maar dan zal er eerst wat aan de boerderij moeten gebeuren.

Een nieuwe boerderij is de beste optie en hij vraagt timmerman Pieter Willems Twijnstra uit het dorp of hij de klus kan doen. Deze neemt de opdracht aan en begint met de afbraak van de boerderij. Hij zet vervolgens de volgende advertentie in de LC van 01-11-1864:

BOELGOED VAN AFBRAAK TE FOLSGARE

De Notaris A W NAUTA te IJlst zal op Maandag den 7 November 1864 des nademiddags precies 1 uur op het Kerkhof en op het Hornleger der Zathe bewoond geweest door S A IJpma aldaar , bij boelgoed, tegen gereede betaling, presenteren te verkoopen: Een best GREENEN BINDTWERK, lang 8 el , hoog 5 zwaar 34 bij 34 duim : GREENEN MIDDELSTIJLEN dito lengte, zwaar 30 bij 30 duim ; eene groote partij kleine beste STEEN , dito MOPSTEEN , eenige duizend PANNEN, 1200 gesmoorde DITO, ESTRIKKEN, KOZIJNEN en KOEBINTEN, RIBBEN, DAMLEGGERS, VLOERPLANKEN, HEKPALEN, STEKGOED, BRANDHOUT enz

In de nieuwe boerderij komen drie families te wonen. In de voorkamer woont Feike Boomstra en in de middelste kamer komt Douwe Ids Bootsma die de zolder, koestal en kelder erbij in huur heeft. De oostelijke kamer wordt gebruikt door Johannes ter Horst. Het erf, de boomgaard en de melkplaats worden verdeeld over de drie huurders. Op het erf zijn drie waterputten, voor ieder één. In de stal is een wel waar het water voor het vee wordt opgepompt.

In 1865 zet Hessel Rintjes de nieuwe boerderij te koop. Er wordt wel geboden maar te weinig, dus neemt hij de boerderij weer uit de verkoop. Vijf jaar later probeert hij het opnieuw.

In 1870 begint het Abma tijdperk op Folsgeasterleane 15 als Klaas Ruurds Abma zijn eigen boerderij aan de Folsgeasterleane no 2 verkoopt aan Pier Wattes van der Velde. Hij is dan 63 jaar en wil het rustiger aan gaan doen met zijn tweede vrouw Jetske Theunis Schoustra. Hij koopt de nieuwe pleats van Hessel Rintjes Boschma. Echter het bloed kruipt waar het niet gaan kan en hij koopt toch weer wat land aan om te boeren.

Dorpscanon van Folsgeare

Folsgeasterleane 15

Bij zijn overlijden in 1879 is er al weer aan levende have en boerengereedschap:

15 hoornbeesten, waarvan 9 melk- en kalve koeijen, 2 stieren en 4 hokkelingen, 4 suupkalveren, 6 schapen met lammeren, 1 zwart merriepaard, 2 oude varkens, 22 henen en 2 hanen, eenige duiven en 1 hond.

Boerenreeuw en gereedschappen, waaronder glaswagen, kapchais, 2 hooiwagens, 2 sleeptruggen, dongegge, Amerikaansche kaaspers, ijzeren dito, kaasketel, karn met toebehoren, 19 koperen aden, 2 boter en brokaden,; 6 koperen en 4 houten emmers, 2 melkimmers, kaasvaten en tobkes, 4 molkenvaten, koekmolen, slijpsteen, handschroef, Schalen en gewichten, tieme en touwwerk, harken, vorken, laden, schoppen en ander gereedschap, kruiwagen en mestplanken, 2 gereiden met hoofdstellen, leidsels en verder Paardentuig enz. Eene partij best gewonnen binnenlandsch hooi, voor p.m. 8 koeijen.

Na de boedelscheiding komt Ruurd Klazes Abma, zoon uit het eerste huwelijk van Klaas Ruurds, op het boerderijtje. Zijn vrouw Ybeltje Hilbrands Boschma overlijdt in 1893 en Ruurd Klazes blijft er alleen wonen.

Nu komt er een kleine onderbreking in het Abma tijdperk als de boerderij met 7 hectare land door de erven van Klaas Ruurds Abma in de verkoop wordt gedaan.

De L. C van juni 1899 vermeldt:

Te Koop: Eene kleine, doch vruchtbare ZATHE en LANDEN te Folsgeare, bestaande in een goed onderhouden BOERENHUIS en vier stukken Weiland van de eerste klaase; een en ander thans in gebruik bij den Heer Ruurd Klazes Abma, geheel groot 7 hectaren 36 aren 10 centiaren of 20 pondemaat. Aanvaarding van de Landen 12 November 1899, het Huis en Erf 12 Mei 1900

Na de verkoop is het bezit verdeeld over vijf nieuwe eigenaren tot groot ongenoegen van Ruurd Teades Abma. Hij is een familieman en begint met de nieuwe eigenaars te onderhandelen en koopt in oktober 1899 de boerderij met land weer terug.

Zijn oom Ruurd Klazes hoeft niet van de boerderij en blijft er wonen.

Dorpscanon van Folsgeare

Folsgeasterleane 15

Hij wil het een paar jaar later toch wat rustiger aan gaan doen.

Daarom wordt in 1903 een advertentie in de LC geplaatst.

Verhuring, bij briefjes van een puik best Greidplaatsje onder Folsgeare, tot dusverre in gebruik bij R. K. Abma , groot 10 bunder 92 roede 26 el (29 p /m) voor vijf jaren op voorwaarden ter lezingliggende op het plaatsje en bij Notaris FENNEMA te Sneek , aan wiens adres de briefjes, gemerkt merkt F , moeten worden ingeleverd voor of op Dinsdag 22 December a.s.

Er komt niemand op de advertentie af en Ruurd Klazes blijft tot 1907 op de boerderij. Hij verhuist naar Oppenhuizen waar hij in 1908 overlijdt. Vanaf 1907 tot 1910 is het onduidelijk of er iemand op de boerderij woont.

Sije Kooistra wordt in 1910 de volgende huurder. Hij woont er met zijn vrouw tot 1914. Vervolgens boeren Douwe Hiemstra en Hiltje Hoekstra op het boerderijtje tot 1921. Dan trouwt Meinte Ruurds Abma, de 2e zoon van Ruurd Teades met Akke Boschma. Zoals het vroeger de gewoonte was bepaalde de nestor van de familie wie op welke boerderij ging boeren. Meinte en Akke komen zo op de boerderij en Ruurd Teades, zelf boer op Carpe Diem, houdt een oogje in het zeil.

In 1929 besluit Ruurd Teades van de boerderij te gaan. Hij gaat rentenieren en zet nu Meinte en Akke op Carpe Diem, zijn zoon Jelle met zijn vrouw Doutje komen op de boerderij op no 15.

Tekening van de boerderij voor de verbouwing van 1947, gemaakt door Feike van der Velde

Jelle Ruurds laat in 1948 een stuk achter de boerderij aanbouwen.

In 1965 neemt zoon Ruurd Teades Jelles het bedrijf over van zijn vader.

Hij is een ondernemende boer en laat in 1975 een ligbox stal naast de boerderij zetten voor 75 koeien. Dit is echter nog niet genoeg want in 1978 wordt deze

Dorpscanon van Folsgeare

Folsgeasterleane 15

uitgebreid tot 120 koeien. De oude boerderij is een modern bedrijf geworden en in 1992 neemt zoon Bouwe Ruurds het over van zijn vader.

De gemeente Sneek heeft echter andere plannen en koopt het gehele bedrijf met ruim 30 bunder land voor de aanleg van de nieuwe zuidelijke rondweg om Sneek. Bouwe blijft nog ruim een jaar hier boeren maar vertrekt 18 december 2001 met zijn hele hebben en houden naar Winsum.

Ruurd Freeks Abma kwam op 25 oktober 1801 als eerste Abma op de boerderij aan de Folsgeasterleane no 2 in Folsgeare te wonen en Bouwe Ruurds Abma verlaat als laatste Abma op 18 december 2001 van de Folsgeasterleane no 15 het dorp.

Hiermee is aan het tijdperk van de Abma's in Folsgeare na twee eeuwen een einde gekomen.

De boerderij blijft leeg staan. Het verval begint als een gedeelte van de schuur instort.

Foto's Reinder Ourensma

Wanneer de ramen ingegooid worden hebben de elementen vrij spel. Het voorhuis begint te scheuren en te verzakken. Er wordt een hek om geplaatst tot in 2008 de slopers komen.

Dorpscanon van Folsgeare

Folsgeasterleane 15

foto's Sipke Bakker

Na korte tijd is van de eens zo mooie boerderij niets meer terug te vinden op een stukje oude gracht, omzoomd door bomen, en laag terpje in het landsch zie ook venster Willem Abma en Carpe Diem

zie ook venster Willem Abma en Carpe Diem

Colofon

Tekst: Atse Bruin

Bewerking: Wytske Heida

Foto's: Wytske Heida, db Folsgeare, Reinder Ourensma (<https://www.reinderourensma.nl>) en Sipke Bakker. Tekening Feike van der Velde

Disclaimer: Voor alle foto's geldt, dat er zorgvuldig is uitgezocht wie de eigenaar is en is toestemming gevraagd en gekregen voor gebruik in dit venster. Vensters over personen zijn geplaatst na feedback met betrokkene. Mocht er desondanks iets niet correct zijn,

Dorpscanon van Folsgeare

Folsgeasterleane 15

gelieve de redactie te informeren.